

POSTANOWIENIE

Dnia 11 marca 2016 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Barbara Myszka

w sprawie z wniosku I. B. i K. H.
przy uczestnictwie I. [...] S.A. w W.
o zatwierdzenie oświadczeń o uchyleniu się od skutków prawnych niezłożenia
oświadczeń o odrzuceniu spadku,
na posiedzeniu niejawnym w Izbie Cywilnej
w dniu 11 marca 2016 r.,
na skutek skargi kasacyjnej wnioskodawczyń
od postanowienia Sądu Okręgowego w N.
z dnia 19 sierpnia 2015 r., sygn. akt III Ca [...],

odmawia przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania.

UZASADNIENIE

Zgodnie z art. 398⁹ § 1 k.p.c., Sąd Najwyższy przyjmuje skargę kasacyjną do rozpoznania, jeżeli:

1. w sprawie występuje istotne zagadnienie prawne,
2. istnieje potrzeba wykładni przepisów prawnych budzących poważne wątpliwości lub wywołujących rozbieżności w orzecznictwie sądów,
3. zachodzi nieważność postępowania lub
4. skarga kasacyjna jest oczywiście uzasadniona.

Przytoczony przepis pozwala Sądowi Najwyższemu na wstępną, merytoryczną ocenę wniesionej skargi kasacyjnej i zbadanie, czy za jej rozpoznaniem przemawia interes społeczny, skarga kasacyjna bowiem jest środkiem prawnym funkcjonującym przede wszystkim w interesie publicznym, który

z kolei przemawia za skoncentrowaniem się Sądu Najwyższego na sprawach najpoważniejszych i precedensowych.

Wnioskodawczynie złożyły skargę kasacyjną od postanowienia Sądu Okręgowego w N. z dnia 19 sierpnia 2015 r., oddalającego ich apelację od postanowienia Sądu Rejonowego w N. z dnia 21 kwietnia 2015 r., którym Sąd Rejonowy oddalił wniosek o uchylenie się od skutków prawnych niezachowania terminu do złożenia oświadczenia o przyjęciu lub o odrzuceniu spadku po rodzicach J. W. i S. W.. Powołując się na obie podstawy wskazane w art. 398³ § 1 k.p.c., wniosły o uchylenie zaskarżonego postanowienia oraz poprzedzającego je postanowienia Sądu Rejonowego w N. i przekazanie sprawy temu Sądowi do ponownego rozpoznania.

Uzasadniając wniosek o przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania, skarżące nie wskazały na konkretną przesłankę spośród wskazanych w art. 398⁹ § 1 k.p.c. Stwierdziły ogólnie, że zachodzi potrzeba odniesienia się do stosowania w sprawach o uchylenie się od skutków prawnych niezłożenia oświadczenia o odrzuceniu spadku do spadków otwartych przed wejściem w życie zmiany art. 1015 § 2 k.c. w brzmieniu nadanym przez ustawę z dnia 20 marca 2015 r. o zmianie ustawy – Kodeks cywilny oraz niektórych innych ustaw (Dz.U. z 2015 r., poz. 529 – dalej: „ustawa nowelizująca”) art. 5 k.c. oraz określenia, czy i w jakim stopniu zasady współżycia społecznego powinny być uwzględnione przy wykładni pojęcia należytej staranności.

Analiza wywodów zawartych w skardze kasacyjnej prowadzi do wniosku, że skarżące nie przytoczyły przekonujących argumentów, świadczących o występowaniu w niniejszej sprawie przesłanek uzasadniających przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania. Uzasadnienie wniosku złożonego w trybie art. 398⁴ § 2 k.p.c., świadczy o zamiarze powołania się na przesłankę określoną w art. 398⁹ § 1 pkt 1 k.p.c.

W przepisie tym chodzi o zagadnienie prawne obejmujące poważną wątpliwość prawną, nierozwiązane dotąd w orzecznictwie sądowym, którego wyjaśnienie jest potrzebne do rozstrzygnięcia sprawy. Skarżący wnosząc o przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania ze względu na występujące w sprawie istotne zagadnienie prawne powinien sformułować to zagadnienie, wskazać na

wyłaniające się poważne wątpliwości interpretacyjne, przytoczyć argumenty prowadzące do rozbieżnych ocen i wykazać, że wyjaśnienie przedstawionego zagadnienia będzie miało znaczenie zarówno dla praktyki sądowej, jak i dla rozstrzygnięcia skargi kasacyjnej. Chodzi przy tym wyłącznie o poważne wątpliwości, wykraczające poza poziom zwykłych wątpliwości prawnych, które powstają niemal w każdym procesie decyzyjnym.

Skarżące nie sprostają tym wymaganiom, zasygnalizowały jedynie bardzo ogólnie potrzebę wyjaśnienia zagadnień związanych ze zmianą art. 1025 § 2 k.c., spowodowaną wejściem w życie z dniem 18 października 2015 r. ustawy nowelizującej oraz ze stosowaniem art. 5 k.c. w sprawach o zatwierdzenie uchylenia się od skutków prawnych niezachowania terminu do złożenia oświadczenia o przyjęciu lub o odrzuceniu spadku. Tak ogólnikowe ujęcie problemu nie czyni zadość wymaganiu sformułowania zagadnienia prawnego, o którym mowa w art. 398⁹ § 1 pkt 1 k.p.c. Nie wiadomo więc jakie istotne kwestie intertemporalne, zdaniem skarżących, wymagają rozstrzygnięcia w niniejszej sprawie, skoro – zgodnie z art. 6 ustawy nowelizującej – przepisów kodeksu cywilnego w brzmieniu nadanym tą ustawą nie stosuje się do spadków otwartych przed dniem jej wejścia w życie. Wskazując natomiast na art. 5 k.c., skarżące nie skonkretyzowały adresata zarzutu nadużycia prawa.

Konkludując trzeba stwierdzić, że w sprawie nie zachodzi wskazana przez skarżące przesłanka z art. 398⁹ § 1 pkt 1 k.p.c. ani brana pod rozwagę z urzędu nieważność postępowania.

Z tych względów Sąd Najwyższy na podstawie art. 398⁹ § 2 k.p.c. odmówił przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania.